

REFORMÁTUSOK LAPJA

Ara: 1,50 Ft

ORSZÁGOS REFORMÁTUS HETILAP

1971. JANUÁR 28.

XVII. ÉVFOLYAM, 5. SZÁM

„Jó lenne még sokáig és sokat dolgozni”

Beszélgetés Csenki Imre Kossuth-díjas tantervezővel

Püspökládayban foglalom Csenki név. Nemcsak azért, mert itt született a távoli országokban is jól ismert Kossuth-díjas zenetörténész, hanem azért is, mert az ő édesanyja, az Csenki Imre közel fél évszázadon át volt a fejedelmi iskolák nagyközségi, az elemi iskolák tanítója és minden kulturális megmozdulás ihletője, irányítója. Csenki Imre most is gyakran meglátogatta szeretőjét, természetesen beszélgetések, családi vonatkozású kérdésekkel kezdődtek.

ban meghallgattam a lakásán. Először kérdező. Meg volt veleleméző, de nem lehettem a tanítványa, mert akkor nem tanított az Akadémián, szabadságon volt öt éves koromban a debreceni Kölcsei madraglókon és egyházi körösműveken kívül — a legnagyobb sikerű műsoruzamnak. Enekeltek háznál több városban. Majd 1948-ban került sor a svájci útra, amely európai hírnévre emelte a korai. Enekeltek Genfben hívőkkor. Kálvini (és katedrálisban). A lelkész a nevét „Jézus és a kufarok” előadása után leírta. Koncertezett Bernben, Lausanneban, Neuchâtel és Vevey városában.

— Minden! — hangzik a felelet. — Szorgalom, becsület, a világit munká felismerés elvégzése, a művészet és a természet szeretete, az emberek megbecsülése és ki tüntetése, na mind felsorolható! Szorgalom, szeretettel névelés és búsító volt rá, ha valamit elértem. Szemembe sárga csapott. De látom, hogy milyen boldog egy-egy sikeremben. En is búsító voltam és vagyok rá!

— Edesanyját több irányú egyházi, élelleti és pedagógiai munkájának elismerésül a fidesztulói egyházközségi közgyűlés — ennek idején — igazgatói címmel tüntette ki. Vannak-e olyan emlékei, amik az ifjúsági egyházi élettel kapcsolatosak?

— Igen! Sok kedves emlékem van. Minden vasárnap templomban voltunk. En az orgonakaraton. Ha apám játszott, én regisztráltam és a kimerő ének után játszottam valami nagyobb Bach, vagy más orgonaművet. Először el bennem a nagy ünnepekben ünnepi ruhákba öltözött emberekkel megtelt templom képe. Karácsonykor a kórimény. Bundás férfiak, nassorolók. Az úrvacsorához járulók méltóságos, lehatolt főzora. Kállai Sándor nagytiszteletű úr és Leffler Imre bácsi palástos alakja. Az egyházi. Danóczy Sándor úr naprepcsés mozgása, amit az úrvacsorai körhöz utatított. Az istentisztelet után rendben kívonuló férfiak, legyenek majd a hosszú, métereres sorokban a hívők, majd felváltva hazatérő győvendők és szűk férre. Jávok túska szoknyája s a kis és nagy hatarsz rücsös, kongós. Úgy érzem egyházi életem képe csak különlegesen mutatkozik. Hite mindenki, amit telt és jölést, hogy telt. Apám hossza időn át vezetett az egyházi énekkar. Az igazgatói címnek annak idején nagyon örült, de sokszor dicsélettel vég-

gium tanítóképzőjének növényeke leitem. It is tovább folytattam zenei tanulmányaimat. A „Csokkó” Önképzőkörnek és a zenei kar hangszereseknek állandó szereplője voltam. Akkor még kevés volt a rádió, hangszeresekre nagy nagyon telt a diákoknak, így sok iskolásnak. Tölem hallotta először Mozart, Beethoven, Haydn, Chopin, Bach és Liszt műveit. Ezt hallásan emlegettem a 40 éves találkozásom.

— Hogyan indult meg ez bonyolultabb később zenei életműködés?

— A kezde elvégezése után a balpesti Zeneakadémiára kerültem. Itt Kodály Zoltán, Adam Jenő, Vaskó Viktor és Bárdos Lajos voltak a tanárain. Akadémiai hallgató koromban két énekkaromak is tagja voltam a Székelykereszti Vezetőkörnek és az Egyetemi Énekkarnak. Bejárta az egész Európát, majd a VSA 21 városát. Chicagóban a református egyház meghívta. Kéntorának (egy is megvan az a költő, lőttele. Vajtek István levelet, de én Csokkó és Mezőtér választottam, ahol a református gimnázium elnökeiának letem. Itt énekart vezetés, szereplés, rendezés, hangvezetés, és — fejeztül a kórusvezetés — úgy volt ez akkor. De kálassza, sokról megsejtetemnek az énekkar zenét. Sola nem mondtam, hogy szervezzenek egyékes társaságokban és bantában is. Itt mindannyian közel. Talán még a sok kálassza, egy nevet emlegettem: Pász László, 1910-ben a debreceni kollégiumi tanítóképző vezetője lett. Nagy 1941-ben egyesült kétszáz északon kaptam, hogy elvonásom a tanítóképzőből zenei tanácsképpent. Ez két év helyett egy év alatt sikerült is Adam Jenő és két tanár úr jóváhagyás. Nehéz év volt, mert akkor már más voltam és hány év része a családom kellett. Nagy szűkességre volt mind a székelykereszti és a budapesti kollégiumi tanítóképző utólagosban. A háború az én életemben és tanári munkámban is nagy történet volt. — Itelen és a jóváhagyás, én — új erélyt folytattam munkámban a debreceni Kollégiumban. Csakhamar megsejtetem a Kollégiumi Körzet, ezt a családost ifjúsági vezetéseket, a Déry. Székely és 1916-ban a „Debreceni Napok” alkalomával volt a bemutatkozás Kodály: Jézus és a kufarok e monumentális karizmával. Debrecenben halála volt Karácsony Sándor professzor — a karácsony, könnyezve megölt, megsejt. Ittől kezdve ez lett — a több nagy Kodály-, Bartók-műve-

Ünnajlakult a Magyar Bibliatanács

A Magyar Bibliatanács január 10-én az evangélikus egyház budapesti székházában ünnajlakuló ülést tartott annak az új szervezeti és működési szabályzatnak az értelmezéséről, amelyet az Okumenikus Tanács december 29-i rendkívüli közgyűlése elfogadott. Az új Bibliatanács az Okumenikus Tanács Elnökség Tanácsának tagjaiból, továbbá a református egyház által delegált és az evangélikus egyház által kiküldött, a baptista, a metodista és az ortodox egyház és a Szabadegyházak Tanácsa által kiküldött 1-4 tagból áll. A Bibliatanács szűkebb szerelt szűkebb emberekkel kiegészítheti magát.

Az alakuló ülésen, amelyet D. dr. Vető Lajos úr evangélikus püspök vezetett, az evangélikus püspök az északi egyházakkal összekapcsolódó püspöke emeltek, megválasztották a Bibliatanács új vezérkarát. Elnöké D. dr. Vető Lajos úr, alelnöke D. dr. Bartha Tibor úr, elnökhelyettesek az Okumenikus Tanács elnökei, az Okumenikus Tanács Elnökség Tanácsának tagjai, továbbá a református egyház által delegált, az evangélikus egyház külügyi és sajtóosztályának vezetője.

Alakították egy kiadó bizottságot is, amely a legújabbak képviselői közül és az új alakulatok értelemben a biblikafejlesztés munkáját a jövőben irányítani fogja. Megsejtették a biblikafejlesztés kapcsolatosságát a korábbi gyakorlatot, miszerint a református egyház Sajtóosztálya látja el a további is a biblikafejlesztés kapcsolatosságát teendőket.

A Theologiai Szemle

— Az Állami Népi Együttest — helyesebben annak énekkarát. 1950-ben szerveztem. Három hónapig jártam az országot s igen sok korást (ak. 3000 énekest) meghallgattam. Csak kiváló hallású, jól lelkelt, igen jó hangú énekeseket vehettem fel. Sikerült egy 75 tagból álló olyan kitűnő gárdát összehajszálni, hogy néhány hónap múlva (nap) s-1-munkával az ország legtöbb városára lett. Ez mindenképp nagy győzelem volt az 1951. április 1-i operaházi előadásban. Itt mutatott meg egyékes kórus Kodály Zoltánnak — az én kértésemre — nekünk komponálta és dedikálta a művet — „Kálvini”-t. A műk azóta is a legnagyobb sikerű zenei darab az országban. Számos hangfelvétel készült róla. En magam 1950-sor dirigáltam az ország legelső koncertjén a Magyar Televízió és az Állami Népi Együttes által közösen rendezett előadásban.

ÖKUMENIKUS HÍREK

A KERESZTYÉN BÉKEKONFERENCIA — Nyikodim metropolita elnök és dr. Tóth Károly főújbérek aláírásával egyeztetve a Keresztyén Békékör elnökékből az alkalomból, hogy másodszori megválasztás után ismét beiktatták tisztességbe. A látogatásban a jókívánások mellett kifejezték az a reményüket, hogy Niczon elnöknek második hivatali időszakát a béke és az igazságosság valódi jövelekedésével sikerül elkészíteni.

JANUÁR 18-án, a budapesti gettó felszabadulásának 28. évfordulója alkalmából emlékülanszert rendezett a Magyar Izraeliták Országos Képviselete és a Budapesti Izraelita Hittársaság. Az alkalomban megjelent Miklósi Károly, az Állami Egyházi Hivatal elnöke is. Beszédet mondott dr. Seifert Géza, a MIKZ és a BII elnöke, majd kórusunk helyzetét el a Wesselyni és Kertész utca sarkán álló iskola falán lévő emléktáblánál. Ugyancsak megsejtőzték a Wesselyni utcai templom elhelyeztetését emlékülást. Az ünnepségen részt vettek különböző állami és társadalmi szervezetek képviselői is.

PIMER, az ortodox egyház püspökének, ünnajlakuló küldetésélen — került volt Nyikodim metropolita is — hivatalos látogatást tett Hieronymos érsekelnek, a görög ortodox egyház vezetőjével. A görög ortodox egyház megsejtőzték a látogatását vizionotitk (ÓPD).

AZ EGYHÁZAK VILÁGTANÁCSA missziói bizottságának új taggatójává Emílio Castro lelkész, Uruguay egyesült metodista egyházának elnökét választották meg. Az új igazgató aki ebben a tisztségben Potter EVT főújbérek ünnajlakuló 1-én foglalta el hivatalát. (ÓPD)

A LATIN-AMERIKAI presbitériánus és református egyházak egyesítetnek második kongresszusán het országból érkeztek a részvevők. Az istentiszteletet körpönti temél: a keresztény hitváts a mai világban. Az egyesület új elnöke Gonszlez vénezuelai presbitériánus lelkész választották. (RFD)

A LUTHERÁNUS Világtehetség adatal számít Földünkön a lutheránus egyházakok száma 73,5 millió. Lezárunkok tekintve, a keresztények között, a római katolikusok és a helyi ortodoxok után, a harmadik helyet foglalják el. (ÓPD)

A SVÁJCI EGYHÁZOK acélvezetésű az elnöki bizottságban. A svájci egyházak programjának megsejtőzték, megsejtőzték a feladatokat keresztény élettel támogatására 75 ezer svájci írnak adott. (KPD)

POTTER EVT-főújbérek december közpenti meglátogatása Demeitros okumenikus püspökét. E találkozás alkalmából elsorban az Egyházak Világtanácsa és az ortodox egyházak kapcsolatának elmélyítéséről tárgyaltak. (ÓPD)

HEINEMANN nyugat-német államellenek jelentős összeggel járult hozzá az EVT faji megkülönböztetés elleni programjának megsejtőztéséhez. Julienne holland királyi úton ó a második államú, aki ezt a ügyet személyes adományával is támogatja. (ÓPD)

EVANGHEER püspök, az NDK-beli svonckitok egyházak szövetségének elnöke. 1972 november közpenti, a brit egyháztanács meghívására Nagy-Britanniába látogatott. A londoni Westminster apátságban mondott beszédben rámutatott: az európaiaknak ma már küss több bizalmat lehetne Európa békéjében és biztonságában, de e béke megsejtőztés nem mehet más válságoktól, különösen a Harmadik Világ rovársára. (ÓPD)

A KOPI keresztények és mohamedánok közötti feszültség megsejtőztésére koalíciós bizottságot küldött ki az egypitoni kormány, azzal a céllal, hogy érvényt szeressen az alkotmányban biztosított szabad vallásgyakorlatnak. Mint ismeretes, a kopt egyház a Kozel-kelet legnagyobb keresztény egyháza. Eredetilek a Krisztus utáni évi százada nyugati viscsi, amikor Márk evangélista vezetésével az első keresztények letelepedtek a Nilos vidékén. (ÓPD)

A SVÁJCI EGYHÁZOK acélvezetésű az elnöki bizottságban. A svájci egyházak programjának megsejtőzték, megsejtőzték a feladatokat keresztény élettel támogatására 75 ezer svájci írnak adott. (KPD)